

1 | Prenuptial Agreements

ב"ה

Prenuptial Agreements to Avoid Aguna Problem

Rabbi Zalman Nechemia Goldberg of Yerushalaim as quoted in Moriah (Iyar 5748) by Rabbi Zvi Gartner (attached here) proposed a prenuptial agreement that would avoid problems of previous prenuptial agreement attempts.

According to this framework, the husband obligates himself to support his wife regardless of whether they are living together or separated (thereby avoiding the burden of proof on the wife that their separation is not her fault) until resolved by a specified *beis din*.

This obligation, valid by civil law, should compel the husband to resolve the dispute in *beis din* and follow the *beis din's* directives. It is said to have actually successfully compelled many husbands to release their wives by giving a *get*. Some report that there has not been an Aguna problem in all marriages that included this agreement.

The issue that the above agreement avoids is one of a '*get meuse*', i.e. a compelled *get* that is not given with full consent and therefore is invalid. (Although there are cases in which the *beis din* has the authority to compel a husband to give a *get*, many cases do not fall under this category, and therefore require the husband's full consent).

2 | Prenuptial Agreements

Opposition:

In Rabbi Gartners article he quotes Rabbi Elyashiv as saying that this prenuptial agreement should not be implemented since many times the husband is not aware of its ramifications, and is therefore not actually binding, consequently its enforcement (or threat of enforcement) would constitute coercion and thus disqualify the get.

Rabbi J. David Bleich argues that this type of prenuptial agreement constitutes an "*asmakhta*", meaning a non-binding obligation, thereby again causing the threat of its enforcement a coercive factor, thus disqualifying the get.

Rabbi Bleich's position as quoted by a self-proclaimed talmid of his, Rabbi Shalom Spira:

3 | Prenuptial Agreements

works for a specific tangible item under discussion, and not for a future debt, as becomes evident from the “Device of the Sages of Spain” subsequently codified by Shulchan Aruch Choshen Mishpat (207:16). Since the Rabbinical Council of America prenuptial agreement refers to an open-ended future debt, “*kinyan me-achshav*” does not help. Thus, it remains the case that there is financial coercion over husbands who have signed the Rabbinical Council of America prenuptial agreement.

Rabbi Willig responds to these claims in the first lecture quoted below.

Additional Sources included:

- Original proposal in Hebrew with signatures of leading authorities
- Rabbi Osher Weiss’s approbation of The Prenup
- Shut Beis Avi 63 (attached)
- Rabbi Feigelstock’s Letter (attached)
- Rabbi Shalom Spira – Rabbi Bleich’s Position

Lectures on the topic by R. Mordechai Willig:

1. http://www.yutorah.org/lectures/lecture.cfm/756394/Rabbi_Mordechai_I_Willig/Women_in_Halacha_#12:_Prenuptial_Agreements
2. http://www.yutorah.org/lectures/lecture.cfm/742249/Rabbi_Mordechai_I_Willig/The_RCABDA_Prenuptial_Agreement
3. http://www.yutorah.org/lectures/lecture.cfm/803661/Rabbi_Mordechai_I_Willig/Pillar_to_Post_#5_-_Prenuptial_Agreements

ב"ה

ראיתי לנכון לתקן הסכם טרם נשואין כדי למנוע במקצת מסכנת עגון או עגונה.

למנוע סכנת עיגון בכל מצב, אין מי שמצא הפתרון של הכל, המצב הכי קשה הוא באם הבעל עבר תאונה, ונשאר חי, אבל במצב של צומח, בכלל לא שייך שיתן גט, למצב כזה אין פתרון, גם למצב של בעל שנעלם ולא יודעים אם הוא חי, ואיפה הוא נמצא, גם לזה אין פתרון, בימינו יש הרבה כלים למצוא הבעל או האשה, ויש תקשורת עולמי בזמן מאד קצר, הבעיה העיקרי לפי הבנתי בחוץ לארץ, שבית הדין אין לו שום כח להזמין הצד השני, והבתי דין של תורה יכולים לתת שירותי דת, רק באם שני הצדדים הגיעו להסכם, אבל בגירושין בהרבה מקרים יש שנאה, וקשה להגיע להסכם במקום שאין אהבה, לכן יש הרבה מקרים של עגונות = מסורבי גט, בין בצד הנשים ובין בצד הגברים, לכן הצעה שלי לחתום על שטר זבל"א (שטר ברורות, שבחרו בשלש דיינים לדון בזוג הזה בעינין הזה), שבזה אין שום חשש של גט מעושה (גט שנעשה נגד הרצון של צד אחד, שלפעמים הגט פסול).

יש הסכמים של קנס ממון, או הפסדים אחרים, ואולי יכול להגיע בכמה מקרים לחשש של גט מעושה, ולכן לא הלכתי בכיון הזה.

וזהו בגלל שנפסק בשולחן ערוך אבן העזר הלכות גיטין סימן קל"ד סעיף ד' וז"ל ... אבל אם קבל עליו קנסות אם לא יגרש, לא מקרי אונס, מאחר דתלה גיטו בדבר אחר, ויוכל ליתן הקנסות ולא לגרש (ב"י בשם תשובה וכן הוא במהרי"ק שם בפסקים). ויש מחמירין אפילו בכהאי גוונא (שם בתשובת הרשב"א), וטוב לחוש לכתחלה ולפטרו מן הקנס. אבל אם כבר גירש מפני זה, ואפילו גירש מכח שבועה שעשה מעצמו לגרש, הגט כשר, הואיל ומתחלה לא אנסוהו על כך (תשובת הריטב"א).

(ובפתחי תשובה שם ס"ק ט') ויש מחמירין אפילו בכה"ג - כתב בסי' תו"ג וז"ל והנה להמחמירין בקנסות וסוברין שאף בקנסות הוי גט מעושה אי אפשר לעשות תקנה כשעושין פשר בין איש ואשה שיקנוס עצמו שיעשה הגירושין ואפילו לעשות באופן המבואר בח"מ סי' ר"ז גבי אסמכתא כדרך שעושין חכמי ספרד המבואר שם דהיינו שהבעל יתחייב עצמו נגד אשתו או נגד אחר באלף זהובים אף אם לא יגרש והאשה או האחר יתחייבו נגדו שאם יגרש יפטרוהו מהחוב הנ"ל וכשפוטרין אותו מחובו כשיגרש ודאי דלא הוי גט מעושה כמבואר בתשו' הרשב"ץ שהביא הב"י שאם כפו אותו בדברים שהדין נותן לכופו כגון פריעת כתובה דפריעת בעל חוב מצוה ומכין אותו עד שת"נ ולהצילו מאותו עישוי נותן גט לא הוה גט מעושה כו' ע"ש לא דמי כלל דשאני הכא גבי פשר כיון ששני הקנינים מהאיש והאשה הי' במעמד אחד כשעוסקין באותו ענין ובודאי אם האשה לא תרצה לקבל ק"ס שתפטור אותו מחובו כשיגרשנה הבעל יחזור בו מהקנין שלו דכשעוסקין באותו ענין יכול לחזור מהק"ס כמבואר